

Firmy rodzinne w gospodarce i społeczeństwie Polski i Świata

Andrzej Blikle

www.moznainaczej.com.pl

prezes zarządu stowarzyszenia
Inicjatywa Firm Rodzinnych

www.firmyrodzinne.pl

9 kwietnia 2014

Jak podało radio TOK FM:

RZECZYWISTOŚĆ

...Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wycofało dotacje dla cyrków, gdyż te upokarzają zwierzęta, zmuszając je do występów przed publicznością. O decyzji ministerstwa zdecydowały protesty stowarzyszeń obrony zwierząt.

MARZENIE

... Ministerstwo Finansów wycofało premie dla urzędników skarbowych, którzy źle traktują przedsiębiorców. O decyzji ministerstwa zdecydowały protesty firm rodzinnych.

Nasze marzenie jest osiągalne!

Europejską Nagrodę Jakości otrzymał w roku 1998 Urząd Skarbowy w Cumbernaul (Anglia), zatrudniający ponad 1.000 pracowników, obsługujący 7 mln podatników i 26 mln rachunków.

Takie zmiany są możliwe
również w Polsce,
ale same się nie dokonają!

Aby urzeczywistnić takie i inne marzenia powołaliśmy IFR

- Chcemy integrować firmy rodzinne i wspierać ich rozwój
- Chcemy promować markę „Firma Rodzinna”
- Chcemy budować i rozwijać wartości:
 - wolność gospodarcza,
 - państwo prawa,
 - społeczeństwo obywatelskie,
 - etyka w biznesie.

Czy firmy rodzinne mogą być siłą?

W Unii Europejskiej 60% firm to firmy rodzinne

W gronie 250 największych firm na giełdzie w Paryżu znajduje się 57% firm o proweniencji rodzinnej

Europejska federacja stowarzyszeń firm rodzinnych skupia ca. 4.600 firm

W Polsce ponad 1,5 ml aktywnych firm to firmy rodzinne, a w tym także firmy duże: Konspol, Fakro, ITI,...

Pozycja firm rodzinnych w gospodarce Polski i Świata

Firma rodzinna to taka, na której zarządzanie rodzina ma istotny wpływ właścicielski i/lub zarządczy, a także, która stanowi podstawę ekonomicznego bytu rodziny.

- ❑ W Polsce 78% firm (nie licząc rolniczych) to formy rodzinne, jest nas więc, liczą jedynie aktywne, ponad 1,5 mln.
- ❑ Większość to firmy MŚP, ale są też i duże: ITI, Fakro, Konspol, Solaris, Irena Eris, Mocate,...
- ❑ W UE procentowy udział firm rodzinnych w liczbie wszystkich firm jest podobny: od 61% w Holandii do 91% w Finlandii.
- ❑ Na giełdzie w Paryżu 57% firm to firmy rodzinne
- ❑ Na giełdzie we Frankfurcie 51% firm to firmy rodzinne
- ❑ Największe na świecie: Ikea, Porsche, BMW, Carrefour, Michelin, Auchan, Woolmart,...

Firmy rodzinne to ani wyjątek, ani gospodarczy margines. Firmy rodzinne to reguła!

Czy firmy rodzinne mogą przyczynić się do rozwiązania ważnych społecznych i gospodarczych problemów?

Problem emerytur

Problem bezrobocia

Zmierzch bismarkowskiej epoki solidarności pokoleniowej

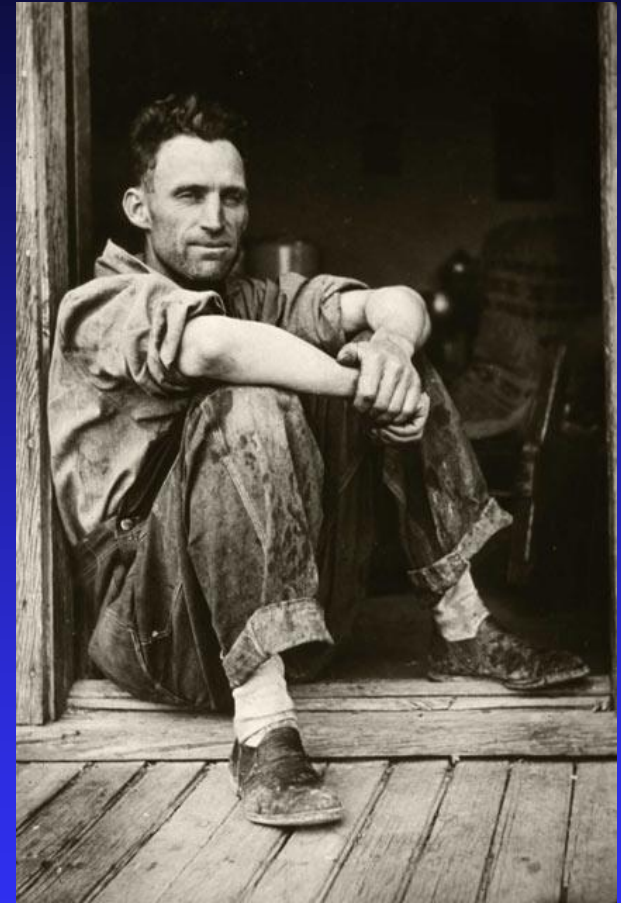
W czasach, gdy Bismark wprowadził ubezpieczenia emerytalne, składka wynosiła 2% wynagrodzenia, a wiek emerytalny przekraczał o kilka lat średnią życia.

Rosnąca dysproporcja pomiędzy populacjami emerytów i osób na nich pracujących dziś czyni program bismarkowski niewykonalnym.

**Jedyną pewną gwarancją emerytalną są
wykształcone dzieci, a firmy rodzinne mogą
zapewnić im miejsca pracy.**

Bezrobocie

Mamy około 2 mln
bezrobotnych

MIT

Rozwiązaniem problemu bezrobocia mogą być inwestycje zagraniczne w nowoczesne technologie

FAKTY

1. Stworzenie jednego miejsca pracy w przemyśle kosztuje od 100 do 500 tys Euro
2. $2.000.000 \text{ mp} \times 250.000 \text{ Euro/mp} = 500 \text{ mld Euro}$; inwestorzy w tyle w Polskę nie zainwestują,
3. Te miejsca pracy byłyby niedostępne dla większości bezrobotnych ze względu na ich brak wiedzy,
4. Polska nie sprzedałaby takiej masy towaru

**1.500.000 firm rodzinnych może stworzyć
2.000.000 miejsc pracy**

**Trzeba nam tylko zapewnić możliwości
rozwoju**

Jakie warunki do rozwoju mają polskie firmy?

Indeks Wolności Gospodarczej Instytutu Frasera

1. Wielkość rządu: wydatki, podatki, przedsiębiorstwa
2. Struktura prawa i pewność prawa własności
3. Dostęp do zdrowego pieniądza
4. Wolność handlu międzynarodowego
5. Regulacje dotyczące kredytów, prawa pracy i prowadzenia firm

Indeks wolności gosp. 2010 Instytutu Frasera:

Hong Kong (1)
Singapur (2)
Nowa Zelandia (3)
Szwajcaria (4)

większość krajów UE

Rumunia (36)
Albania (42)
Gruzja (42)
Bułgaria (45)
Francja (47)

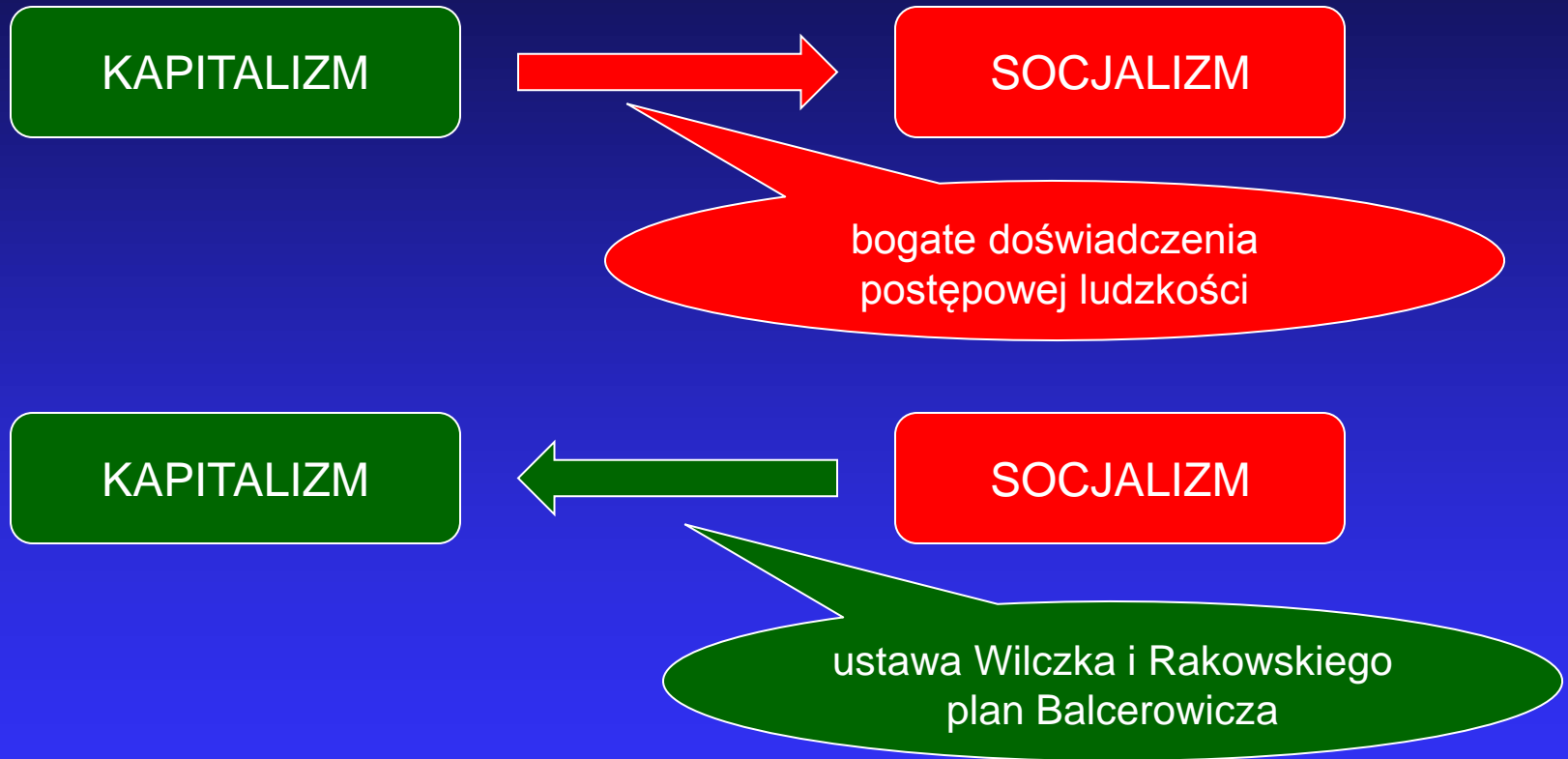
Polska (48) dawniej (53)

Rep. Czeska (58)
Portugalia (60)
Łotwa (61)
Grecja (81)
Włochy (83)
Rosja (95)
Ukraina (122)
Wenezuela (144)

Rzut oka wstecz Historia najnowsza 1990 - 2010

Can we undo an omlet?

The Economist 1990

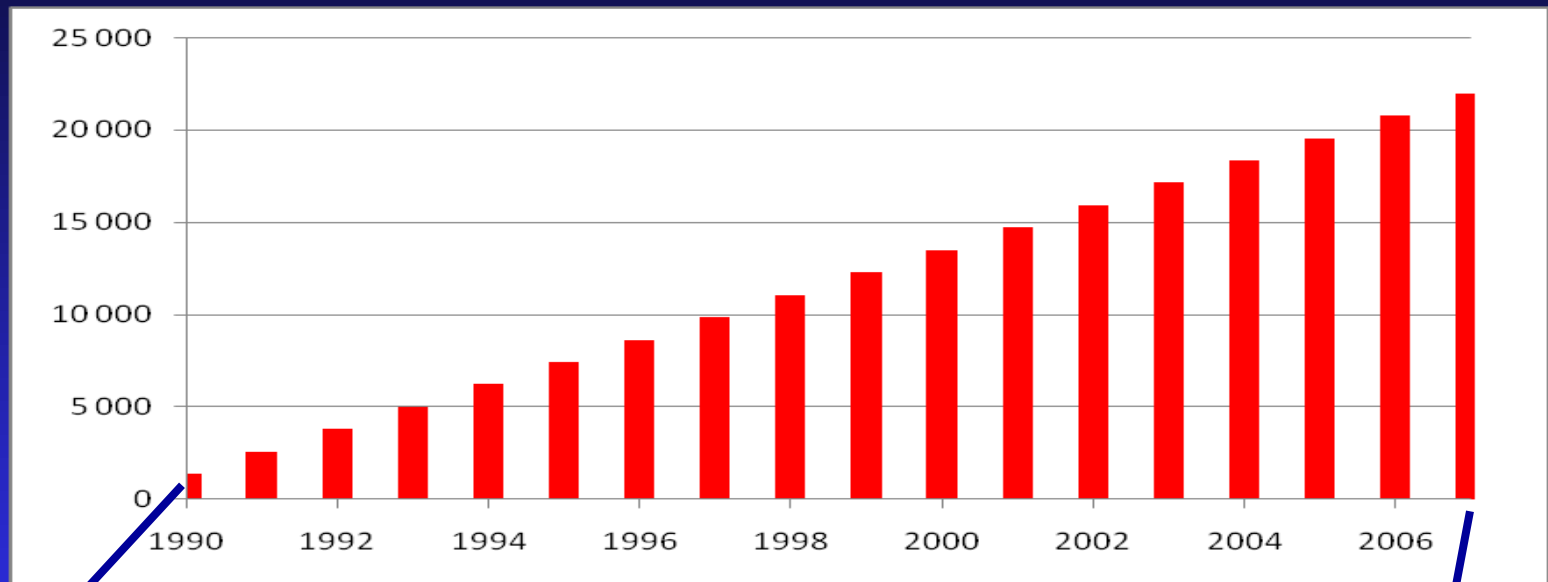
Polska była lepsza od Irlandii!

Rocznie:

- przybywało do miliona nowych miejsc pracy rocznie
- PKB rosło 5-7 %
- Rocznie inwestycje sięgały 10 mld \$

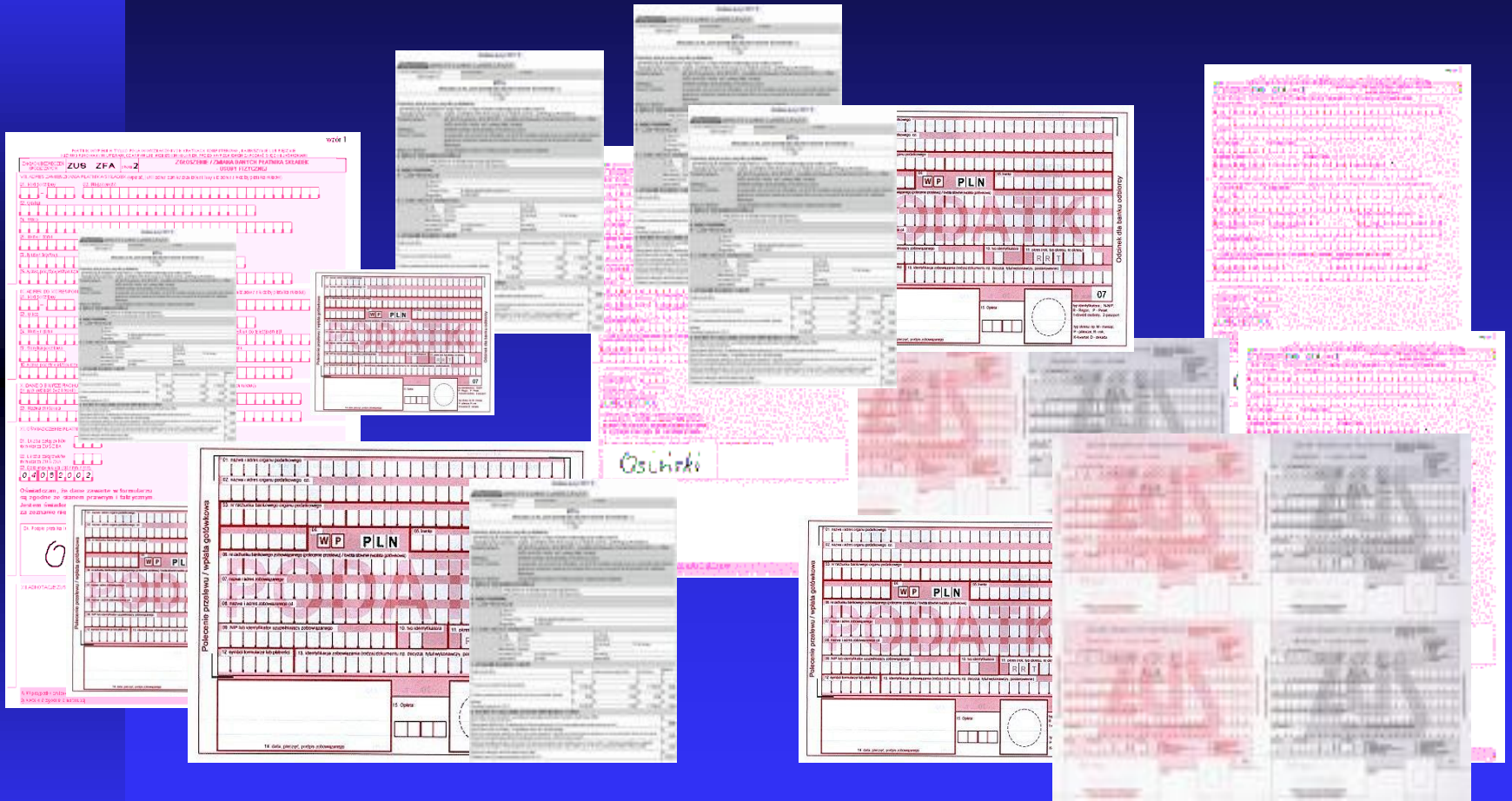
Później zaczął się bieg z przeszkodami

Rocznik Dziennika Ustaw
w roku 1990: 1.350 stron

Rocznik Dziennika Ustaw
w roku 2007: 22.000 stron

Rośnie biurokratyczne obciążenie firm

Badanie IPSOS dla Banku Światowego w 2004 roku

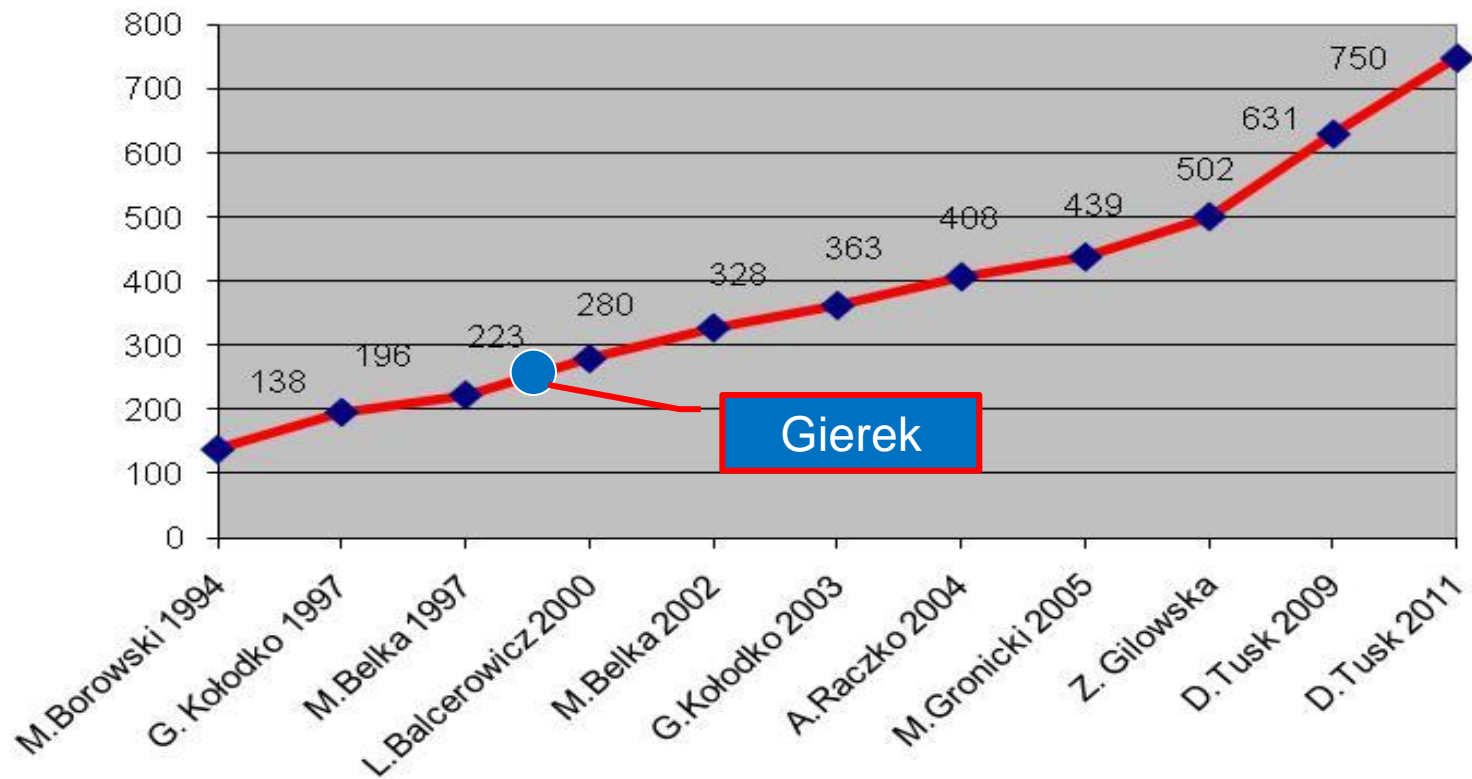
...procedury przygotowywania projektów aktów prawnych przez rząd są wadliwe, regulacjom ustawowym nie towarzyszą stosowne akty wykonawcze, i do tego nadal nie dopracowaliśmy się w Polsce usystematyzowanej oceny ekonomicznych skutków regulacji prawnych.

Wszyscy też wiedzieliśmy, że trzeba spłacić dług E.Gierka

Rośnie dług publiczny (po nas choćby potop)

E.Gierek 40 mld \$
III RP > 250 mld \$

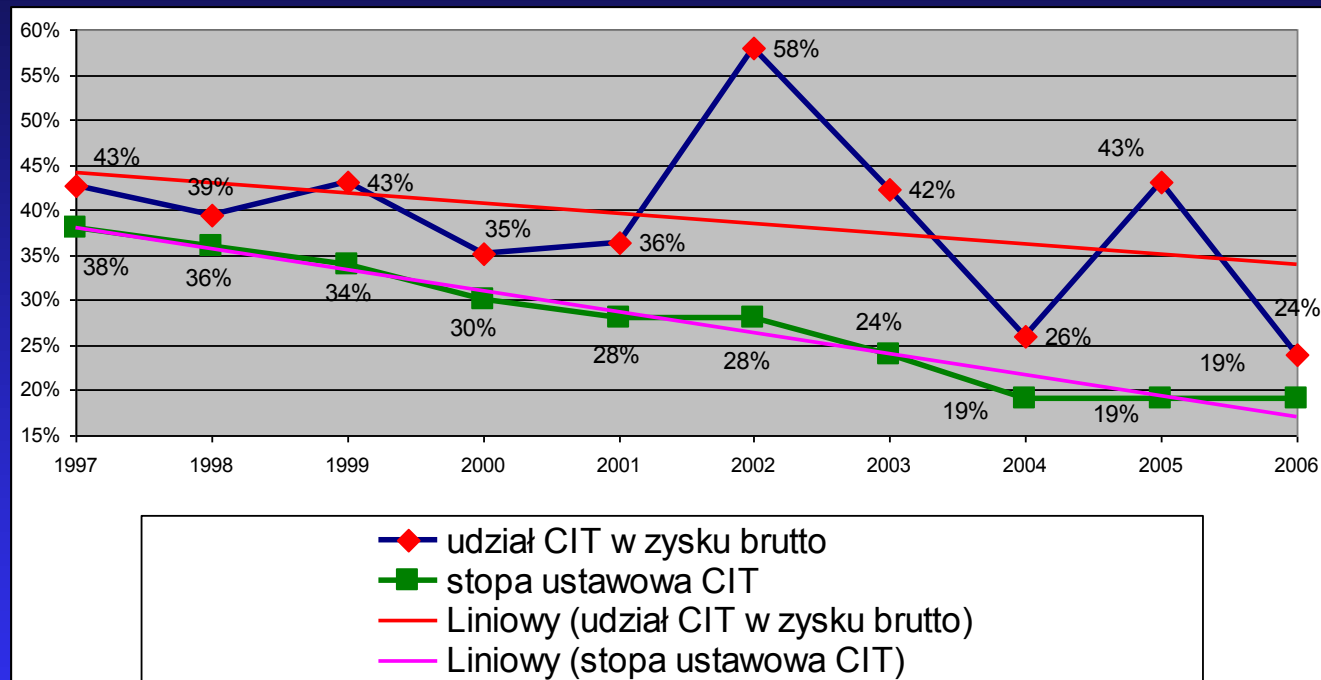

Gospodarka przeciążona wydatkami państwa

Państwo solidarne z fiskusem

CIT 19%???

W roku 2007 strata 156 tys zł; CIT 90 tys zł

Ponad 70 rodzajów kosztów nie będących kosztami, np. PFRON, trawnik przed pracownią,...

„Wojny nie przyniosły takich zniszczeń i nędzy narodom jak błędne poglądy na ekonomię”

Tomasz Buckley
Historyk cywilizacji, XIX w.

Rosnące zainteresowanie firmami rodzinnymi na świecie

- ❑ Międzynarodowe federacje stowarzyszeń FR:
 - Family Business Network: firmy rodzinne z 45 krajów
 - European Family Business
- ❑ Kilkanaście instytutów zajmujących się firmami rodzinnymi
- ❑ Uniwersytety oferujące studia menadżerskie dedykowane firmom rodzinnym; również w Polsce
- ❑ Projekt Firmy Rodzinne (2010/2011) zrealizowany przez PARP i IFR i sfinansowany z funduszy UE:
 - ❑ budżet 1 mln Euro
 - ❑ 120 firm
 - ❑ 300 osób po 12 dni szkoleniowych każda
 - ❑ metodologia edukacyjnego wsparcia firm rodzinnych
 - ❑ wszystkie szczegóły na www.firmyrodzinne.eu
- ❑ Projekt Firmy Rodzinne II (2013 – 2015)

Mocne strony i wyzwania

wnioski z projektu Firmy Rodzinne 2010/2011

WYZWANIA:

- dialog między pokoleniowy
- sukcesja
- relacje firma – rodzina
- strategia rozwoju
- uzależnienie bytu rodziny od jednej firmy

Najnowsze badania (CH):

Firmy rodzinne bardziej odporne na kryzys od pozostałych

MOCNE STRONY

- naturalnie wbudowany system wartości
- gotowość do poświęceń
- poczucie odpowiedzialności wobec przeszłych i przyszłych pokoleń
- determinacja przetrwania w trudnych okresach
- poczucie osobistej odpowiedzialność za wizerunek firmy

Czy prowadzenie firmy rodzinnej jest trudne?

Prowadzenie firmy rodzinnej

=

Zarządzanie firmą

+

„Zarządzanie”
rodziną

+

Zarządzanie
relacjami firma-
rodzina

Komunikacyjna złożoność firm nierodzinnych

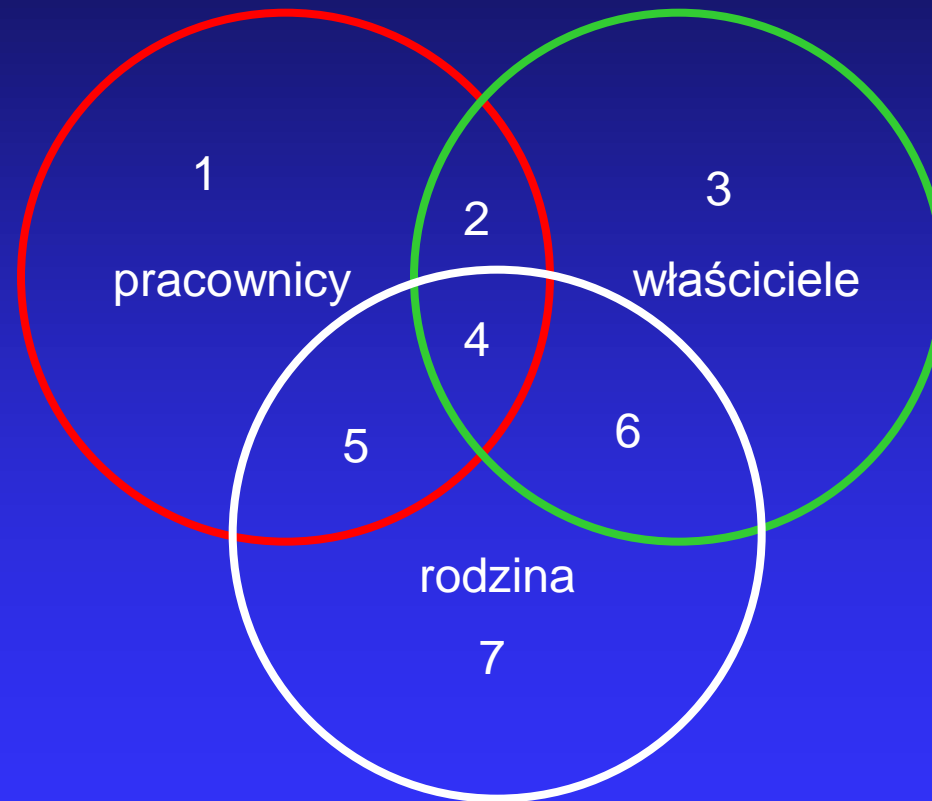

1-1	1-2	1-3
	2-2	2-3
		3-3

tablica kierunków komunikacyjnych

złożoność
komunikacyjna = 6

Komunikacyjna złożoność firm rodzinnych

Komunikacyjna złożoność firm rodzinnych

tablica kierunków komunikacyjnych

1-1	1-2	1-3	1-4	1-5	1-6	1-7
	2-2	2-3	2-4	2-5	2-6	2-7
		3-3	3-4	3-5	3-6	3-7
			4-4	4-5	4-6	4-7
				5-5	5-6	5-7
					6-6	6-7
						7-7

złożoność komunikacyjna (jedno pokolenie) = 28

złożoność komunikacyjna (dwa pokolenia) = 71

Strategia działania IFR

MISJA

Budowanie środowiska wzajemnego wsparcia firm rodzinnych

WIZJA

IFR to aktywna organizacja zbudowana na wartościach i uwarunkowaniach społeczeństwa wiedzy

CELE STRATEGICZNE

1. Budowanie społecznego poczucia, że firma rodzinna jest wartością samą w sobie
2. Budowanie wspólnoty firm rodzinnych mających potrzebę działania na rzecz dobra wspólnego
3. Budowanie systemu wsparcia firm rodzinnych

Działania w obszarze IFR

1. Coroczne zjazdy firm rodzinnych: uRodziny 2008 - 2013
2. Projekt „Firmy rodzinne” wspólnie z PARP w wyniku którego:
 - a. Metodologia edukacyjnego wsparcia firm rodzinnych
 - b. Grupa wyspecjalizowanych trenerów i mentorów
 - c. Fundacja Firm Rodzinnych (Poznań)
 - d. Instytut Firm Rodzinnych (Poznań)
3. Rozpoczęty już projekt „Firmy Rodzinne II” na dwukrotnie większą skalę
4. Rosnące zainteresowanie mediów:
 - a. TVN CNBC na wszystkich uRodzinach
 - b. Newsweek – Ranking firm rodzinnych 2012 (drugi z kolei)
 - c. ThinkTank – badania nad sukcesją
5. Rosnące zainteresowanie polityków, np. konferencja 12-13.XI.2013 u Rzecznika Praw Obywatelskich i u Prezydenta RP.
6. Konferencje tematyczne
 - a. Współczesne wyzwania przedsiębiorczości rodzinnej, Łódź 22-24 maja 2012
 - b. Sukcesja, Warszawa 26 kwietnia 2012
 - c. Sukcesja, Kraków 26 kwietnia 2012

Dla dobra wspólnego

wnioski zjazdu firm rodzinnych u-Rodziny 2011

- cel naczelný rodziny = wychowanie nowego pokolenia
- cel naczelný firmy rodzinnej = sukcesja w ręce kolejnego pokolenia
- aby doszło do sukcesji, firma musi przeżyć co najmniej 25-40 lat
- spośród 100 firm, które powstaną dziś, za 10 lat pozostanie 10
- długowieczność firmy wymaga tworzenie pożytków dla wszystkich grup interesariuszy:
 - klientów,
 - kontrahentów,
 - pracowników,
 - społeczeństwa,
 - państwa
 - właścicieli.
- tworzenie pożytków wymaga oparcia działania firmy na wartościach takich jak rzetelność, profesjonalizm, dbałość o środowisko i społeczeństwo.

Dziękuję za uwagę i zapraszam do
stowarzyszenie

Inicjatywa Firm Rodzinnych

www.firmyrodzinne.pl

oraz do projektu

Firmy Rodzinne II

www.firmyrodzinne.eu

Na naszej witrynie można
wypełnić ankietę członkowską i przystąpić do IFR
a także
zarejestrować się na
VI Kongresie Firm Rodzinnych uRodziny 2013
Wrocław, 29 listopada – 1 grudnia 2013